

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **hudební výchova** se vyučuje ve všech ročnících 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru hudební výchova stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Časová dotace v jednotlivých ročnících na 2. stupni je jednotná - 1 hodina týdně.

Vyučování probíhá v učebně hudební výchovy a v kmenových třídách. Kromě vyučovacích hodin zařazujeme minimálně jeden výchovný koncert ročně.

Cílem je rozvíjení hudebnosti žáků a získání vztahu k hudbě a umění prostřednictvím aktivního hudebního projevu, poskytnutí příležitosti k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a společnosti, k emocionálnímu sebevyjádření, k poznávání a ověřování hudebních zákonitostí, k rozvíjení kreativních schopností a estetického citění a k relaxaci a vzájemné komunikaci prostřednictvím hudby a pohybu. Žáci se učí získávat orientaci v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současných i minulých a chápat hudební kultury různých národů a národností.

Hudební výchova se rozvíjí ve čtyřech hlavních činnostech:

- vokální činnost – pěvecký a mluvní projev, intonace a vokální improvizace, rytmus, orientace v notovém záznamu, rozvoj hudebního sluchu, reflexe vokálního projevu
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob hudby, rozlišování zpěvních hlasů, hudební uskupení, skladatelé a jejich dílo, interpretace znějící hudby
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, pantomimickými gesty, tancem, taneční kroky, taktování, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby, orientace v prostoru
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití, tvorba jednoduchých doprovodů, vyjadřování hudebních představ pomocí hudebního nástroje

Těsná souvislost vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu hudební výchova je patrná s některými tématy vzdělávací oblasti Člověk a společnost (poznávání kultur jiných národů a národností), Člověk a zdraví (pohyb, tanec), Jazyk a jazyková komunikace (texty písní, rytmičtější slova,..), s předmětem výtvarná výchova.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie a jsou využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby vybírali vhodné způsoby a metody a na základě svých dispozic zpívali intonačně čistě, správně frázovali a přesně vyjadřovali rytmus
- dbáme na dodržování správně užívané terminologie a symboliky
- dbáme, aby žáci dle svých hudebních schopností vyhledávali a třídili informace a svoje znalosti aplikovali i v jiných oblastech
- zapojujeme žáky do tvůrčí činnosti, ve které zažívají úspěch
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k hudbě a učíme je vybírat kvalitní hudbu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k utváření hierarchie hudebních hodnot
- pomáháme žákovi hledat spojitost mezi hudební zkušeností a zkušeností autora hudebního díla, kterou ten svým dílem předává
- motivujeme žáky k utváření různých variant jednoduchého nástrojového doprovodu, promýšlení problému a jeho řešení
- vedeme žáky ke sledování vlastního pokroku v jednotlivých činnostech hudební výchovy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby užívali jazyk umění jako prostředek komunikace
- rozvíjíme u žáků pohybové činnosti, snažíme se o aktivní zapojení nonverbální komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby sdělovali své názory, náměty, zkušenosti z hudební oblasti, motivujeme je k naslouchání a respektování názorů druhých
- dbáme na porozumění různým textům a notovým záznamům, zvukům
- rozvíjíme pomocí spolupráce s ostatními zapojení se do společenského hudebního dění

Kompetence sociální a personální

- snažíme se o obohacení emocionálního života žáků a učíme žáky rozpoznat kvalitu a estetickou hodnotu díla, podporujeme samostatný hudební rozvoj žáka
- vedeme žáky k tomu, aby posuzovali kriticky žánry a styly hudby, vedeme k tolerantnímu hodnocení hudební tvorby současnosti a minulosti
- motivujeme žáky k naslouchání ostatním, vedeme k úctě k sobě i k druhým lidem, k uvědomění si sebe sama jako svobodného jedince.

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, spoluutváříme se žáky pravidla a společně pozitivně ovlivňujeme kvalitu práce
- motivujeme žáky k vytvoření příjemné atmosféry v klimatu třídy

Kompetence občanské

- podporujeme názor žáků, že hudba je neoddelitelná součást lidské existence a specifický způsob poznání
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do hudebního dění dle svých možností, vyžadujeme od žáka zamyšlení se nad obsahy hudebních děl
- motivujeme k respektování hudebního cítění druhých lidí
- vedeme k toleranci a oceňování našeho hudebního dědictví
- rozvíjíme smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- dbáme na dodržování vymezených pravidel pro hudební činnost
- snažíme se, aby žáci využívali svých dosavadních znalostí k vlastnímu rozvoji a aby chránili podle svých možností kulturní a společenské hodnoty

Kompetence digitální

- žáci vyhledávají a sdílejí inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- žáci využívají své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenávají za pomoci dostupných digitálních technologií

Předmětem se prolínají tato průřezová témata:

OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.